

QUICK SCAN ARCHEOLOGIE VECHT, HARDENBERG-JUNNE

11 NOVEMBER 2015

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018

5200 BA 's-Hertogenbosch

Nederland

+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com

Projectnummer: C01021.201008.0100

Onze referentie: 078535054:0.3

Contactpersonen

T. VANDERHOEVEN MA
Adviseur

T +31 (0)6 5073 6656
M +31 (0)6 5073 6656
E timo.vanderhoeven@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1018
5200 BA 's-
Hertogenbosch
Nederland

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	6
1.1 Aanleiding voor het onderzoek	6
1.2 Plangebied en onderzoeksgebied	6
1.3 Doel van de quick scan	7
1.4 Werkwijze	7
1.5 Juridisch en beleidskader	8
1.5.1 Verdrag van Malta	8
1.5.2 Monumentenwet 1988	8
2 ARCHEOLOGIE	10
2.1 Inleiding	10
2.2 AMK	10
2.3 Archis 2: vondstmeldingen en waarnemingen	10
2.4 Gemeentelijke archeologische verwachtingskaart	11
3 CULTUURHISTORIE	13
4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	15
4.1 Conclusies quick scan en verwachting	15
4.2 Vervolgonderzoek en advies	15
BRONNEN	16

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

In opdracht van Provincie Overijssel heeft Arcadis Nederland BV een archeologische quick scan uitgevoerd voor plangebied Hardenberg - Junne. Op dit moment is nog niet bekend welke werkzaamheden binnen het plangebied zullen worden uitgevoerd.

Bij de uitvoering van de voorgenomen ontwikkelingen kunnen mogelijk archeologische waarden verstoord worden. De quick scan heeft als doel inzicht te verschaffen in de archeologische waarden die zich in het plangebied kunnen bevinden. Deze quick scan brengt, door middel van een korte analyse van een beperkt aantal bronnen de risico's, te nemen maatregelen maar ook de kansen met betrekking tot archeologie in het plangebied in kaart.

1.2 Plangebied en onderzoeksgebied

Voor deze quick scan is uitgegaan van een onderzoeksgebied dat bestaat uit het plangebied en een zone van 500 meter daaromheen (bijlage 1). Hierdoor wordt een completer beeld verkregen van de aanwezige waarden in en rondom het plangebied en kunnen resultaten uit de omgeving worden geëxtrapoleerd.

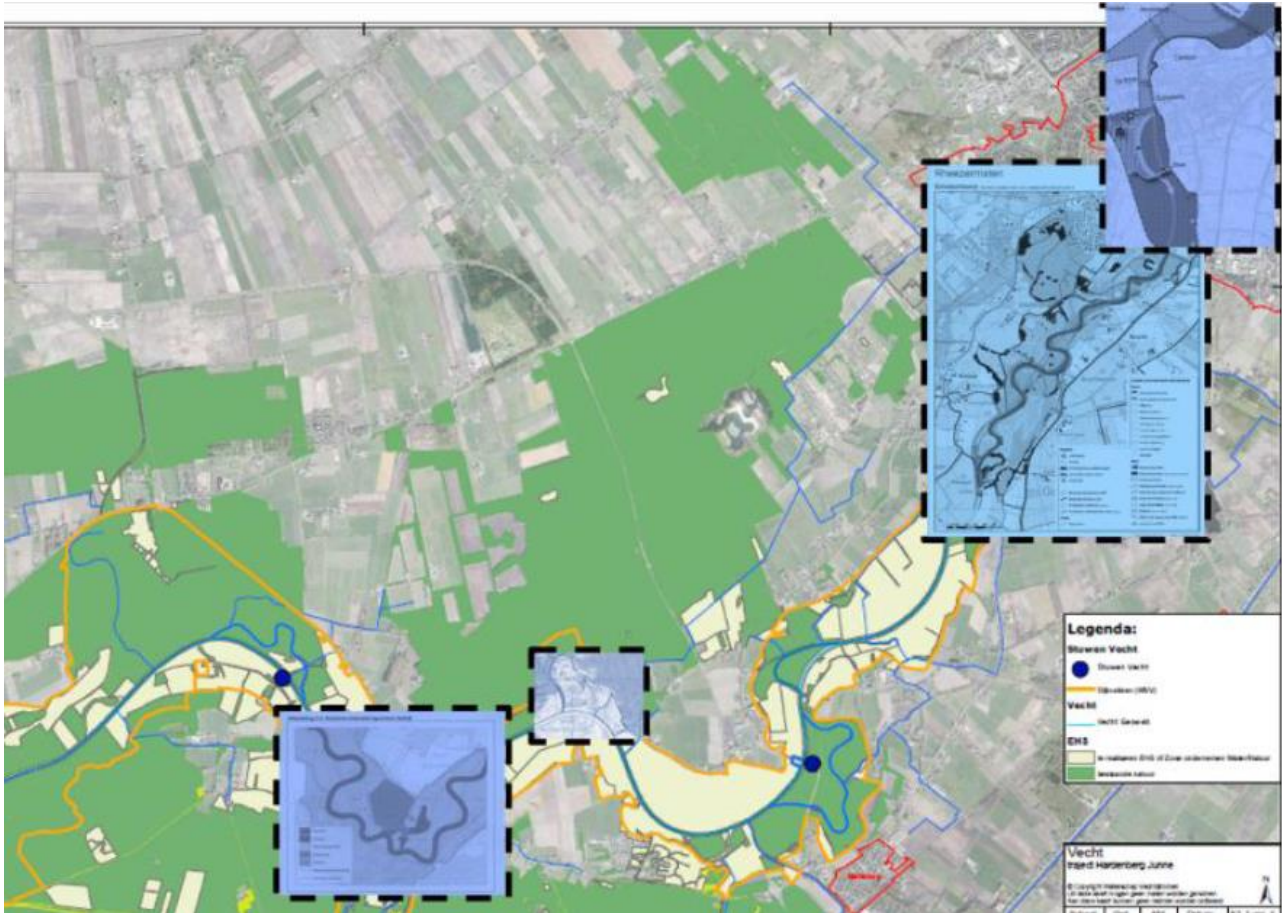
Het hele tracé Hardenberg Junne heeft een totale lengte van ruim 16 km. Het winterbed tussen stuw Junne en stuw Hardenberg beslaat circa 1.100 ha (tussen kades en natuurlijke hoogtes). In de Vechtvisie is het de ambitie om tot een half natuurlijke rivier te komen waarbij rivierprocessen de vrije hand krijgen en het water de ruimte krijgt bij extreme situaties. Omdat grote delen in dit gebied zijn aangewezen voor natuur en gronden zijn verworven en/of worden verworven is het nu de tijd om de planvorming op te pakken en het ambitieniveau verder uit te werken tot een inrichtingsplan.

Het gebied betreft de meanders van de Vecht en de aanliggende landen, voornamelijk in gebruik als grasland, met enkele bosschages.

Binnen het 16 km lange tracé liggen de deelgebieden Rheezermaten, Karshoek en Stegeren. Zie afbeelding 1.

Objectgegevens onderzoek – PROJECTNAAM	
Arcadis Projectnummer	C01021.201008.0100
Projectnaam	Vecht Junne - Hardenberg
Plaats	Junne
Gemeente	Hardenberg en Ommen
Provincie	Overijssel
Lengte tracé / Oppervlakte plangebied	16 km
Archeoregio	Overijssels Gelders zandgebied
Uitvoerder	Arcadis Nederland BV / Monolithic archeologie
Contactpersoon	Ingrid Benjamins Ingrid.benjamins@arcadis.com
Opdrachtgever	Provincie Overijssel
Bevoegd Gezag	Gemeente Hardenberg en Ommen
Adviseur namens Bevoegd Gezag	Marijke Nieuwenhuis
Uitvoeringsperiode onderzoek	Juni 2015
Beheerder en plaats documentatie	Arcadis Nederland BV, locatie Assen

Figuur 1. Objectgegevens onderzoek

Tabel 1. Plangebied met van boven naar beneden: Vechtpark Hardenberg fase 5, Rheezermaten, Karshoek, Stegeren.

1.3 Doel van de quick scan

1. De quick scan heeft als doel inzicht te verschaffen in de archeologische waarden die zich mogelijk in het plangebied bevinden of verwacht worden.
2. De quick scan heeft tevens tot doel om een inschatting te geven van de risico's van het aspect archeologie voor de uitvoering van het project;
3. De quick scan kan richting geven in de invulling van de verdere inrichtingsplannen;
4. Aan de hand van deze quick scan wordt een uitspraak gedaan over de noodzaak van archeologisch vervolgonderzoek.

1.4 Werkwijze

De werkzaamheden bestaan uit een quick scan. Deze richt zich op archeologische bronnen als de Archeologische Monumentenkaart (AMK), de archeologische database Archis3 van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en gemeentelijke verwachtingskaarten.

Op basis van bovenstaande bronnen worden conclusies en aanbevelingen geformuleerd. De conclusies zullen de risico's die archeologie vormt in de ontwikkeling van het plangebied weergeven.

De aanbevelingen zijn gericht op de te nemen maatregelen. Er wordt rekening gehouden met de juridische kaders en gezocht naar een effectieve doch efficiënte werkwijze.

Het hoofddocument in een kaart (bijlage 1). Hierop zijn op detailniveau de gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidskaarten van Ommen en Hardenberg weergegeven. Daaraan toegevoegd zijn de AMK-terreinen, plaggendecken en cultuurhistorische landschappelijke waarden in het studiegebied.

Gezamenlijk tonen ze op hoofdlijnen aan in welke delen van dit deel van het Vechtdal archeologische waarden zijn te verwachten.

1.5 Juridisch en beleidskader

Monumentenwet 1988, Verdrag van Malta 1992, Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.3), nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (nWro), Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), provinciaal beleid, gemeentelijk beleid.

1.5.1 Verdrag van Malta

Op 16 januari 1992 is door de Raad van Europa het Europese verdrag van Malta - ook wel bekend als de Conventie van Malta of het Verdrag van Valletta - gesloten. Aanleiding was de toenemende druk op het archeologisch erfgoed in Europa, onder meer door ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor bodemarchief ongezien verloren dreigde te gaan. Het verdrag beoogt het cultureel erfgoed dat zich in de bodem bevindt beter te beschermen. Grondslag van het verdrag is dat dit archeologische erfgoed integrale bescherming nodig heeft en krijgt. In het verdrag zijn drie uitgangspunten ten aanzien van de omgang met archeologie geïntroduceerd:

- Het streven naar het behouden van archeologie in de bodem, het zogenaamde "behoud in situ" (artikel 4, tweede lid). Opgraven is het (gedocumenteerd) vernietigen van het bodemarchief en is in principe niet het eerste streven. De gedachte daarachter is dat er bodemarchief voor toekomstige generaties bewaard moet blijven. Zij hebben immers betere onderzoekstechnieken en stellen andere onderzoeksvragen.
- Tijdig rekening houden in de ruimtelijke ordening met de mogelijkheid of aanwezigheid van archeologische waarden, zodat er nog ruimte is voor archeologievriendelijke alternatieven (artikel 5). Zo wordt voorgesteld om steeds vooraf onderzoek te laten doen naar de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden om het bodemarchief beter te beschermen en om onzekerheden tijdens de bouw van bijvoorbeeld nieuwe wijken te beperken. Op deze manier kan daar bij de ontwikkeling van de plannen zoveel mogelijk rekening mee worden gehouden. Door er vooraf rekening mee te houden, wordt vertraging in bouwprocessen voorkomen.
- Het 'de verstoorder betaalt'-principe. De ontwikkelaar is verantwoordelijk voor de kosten van het archeologisch onderzoek en de uitwerking van de resultaten (artikel 6). Dit principe is geïntroduceerd als een stimulans om locaties voor ruimtelijke ontwikkeling te zoeken waarbij de archeologische verwachtingswaarden minder hoog zijn.

In Nederland ontstond na het ondertekenen van het verdrag een praktijk die men de 'geest van Malta' is gaan noemen. In afwachting van de implementatie van het verdrag werd bij het gebruik van het bestaande ruimtelijke instrumentarium de archeologie steeds vaker als één van de af te wegen belangen opgenomen. Zo werd bij infrastructurele rijksprojecten al sinds 1987 standaard archeologisch onderzoek gedaan. Provincies hebben in de jaren '90 in hun streekplannen kaders voor de toetsing van het archeologische belang opgenomen. In veel bestemmingsplannen zijn aanlegvergunningstelsels voor archeologie opgenomen.

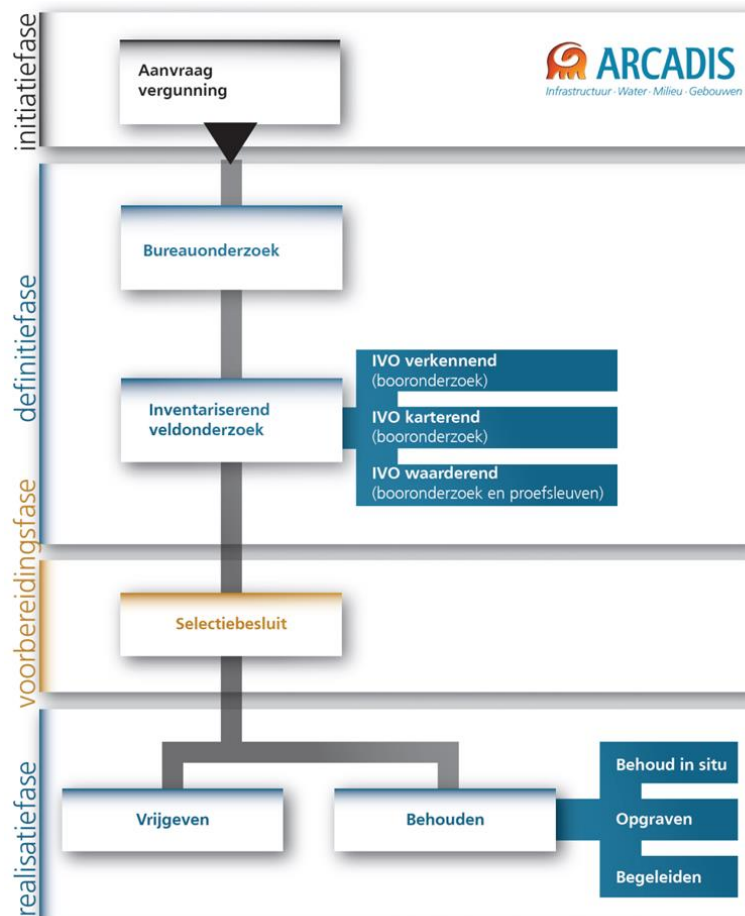
1.5.2 Monumentenwet 1988

De manier waarop met archeologisch erfgoed wordt omgegaan, is geregeld in de Monumentenwet 1988. Deze wet en de hierop gebaseerde regelgeving bevatten onder meer voorschriften met betrekking tot de opgravingsvergunning, het melden van archeologische vondsten en de archeologische rapportage. Voorts volgt uit artikel 1.1, tweede lid onder a, van de Wet milieubeheer dat bij het opstellen van een milieueffectrapport de cultuurhistorische waarde mede moet worden beschouwd. Op

grond van artikel 38a van de Monumentenwet 1988 en op grond van de Wet ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening), zijn gemeenten gehouden de belangen van de archeologische monumentenzorg in hun bestemmingsplannen te verankeren. De verankering vindt plaats door het toekennen van de bestemming of dubbelbestemming 'waarde archeologie'. In een gemeentelijke verordening en in het bestemmingsplan worden regels opgenomen met betrekking tot het gebruik van de grond. Aan deze regels kan een omgevingsvergunningstelsel voor onder meer het gebruik van de grond en voor werken en werkzaamheden worden gekoppeld. Op grond van artikel 2.22, derde lid onder d, van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht kunnen in het belang van de archeologische monumentenzorg, voorschriften aan de omgevingsvergunning worden verbonden. Deze voorschriften kunnen inhouden dat de aanvrager van een omgevingsvergunning een rapport overlegt, waarin de archeologische waarde wordt vastgesteld van het terrein dat volgens de aanvraag wordt verstoord. In aanvulling op de bepalingen in de Monumentenwet 1988 en de Wabo, is in artikel 3 van de Ontgrondingenwet bepaald dat de provincie in het belang van de archeologische monumentenzorg, voorschriften kan verbinden aan een ontgrondingsvergunning.

Thans stelt de Wabo een omgevingsvergunning verplicht voor het bouwen van een bouwwerk. De Monumentenwet bepaalt in samenhang met de Wabo dat aan deze omgevingsvergunning voorschriften kunnen worden verbonden die nodig zijn in het belang van de archeologische monumentenzorg.

Voorts regelt de Wamz dat van de aanvrager van een omgevingsvergunning kan worden verlangd dat hij een rapport overlegt waarin de archeologische waarde van het terrein dat volgens de aanvraag wordt verstoord, wordt vastgesteld (zie art. 14, derde lid, 37, derde lid, 39, tweede lid, 40, eerste lid en 41, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 en art. 3a van de Ontgrondingenwet).

Figuur 2. Schematische weergave van de AMZ-cyclus

2 ARCHEOLOGIE

2.1 Inleiding

Om een archeologische verwachting voor een gebied op te kunnen stellen, is eerst kennis nodig van de reeds bekende archeologische waarden en van de verwachting die voor het gebied geldt. In dit hoofdstuk zullen de bekende archeologische waarden en verwachtingen uit verschillende bronnen beschreven worden.

2.2 AMK

De Archeologische Monumenten Kaart (AMK) geeft terreinen weer van archeologische waarde, hoge archeologische waarde, zeer hoge archeologische waarde en beschermde terreinen met zeer hoge archeologische waarde.

In het studiegebied komen de volgende AMK-terreinen voor:

AMK-nr	Toponiem	waarde
2498	Achter Esch	hoog
1325	Stegeren, Calsum	zeer hoog, beschermd
2789	Stegerweg	hoog
13321	Hofte	hoog
13330	De Rolle	hoog
2790	Groote Esch	hoog
2786	Brinkweg	hoog
13320	Lange Akker	hoog
2785	Stationsweg	hoog
2788	Rheezerkampen	hoog
2791	Het Loo	hoog
2792	Rheezerweg	hoog
2787	het Meestershuis	hoog

In beide gemeenten geldt dat bodemingrepen in AMK-terreinen van hoge archeologische waarde onderzoeksplichtig zijn.

2.3 Archis 2: vondstmeldingen en waarnemingen

Archeologische vondsten kunnen, wanneer ze worden aangetroffen, worden aangemeld bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Deze meldingen worden geregistreerd in Archis II als zogenaamde vondstmeldingen. Wanneer een vondstmelding gecontroleerd is, wordt deze opgewaardeerd tot een waarneming.

In het onderzoeksgebied zijn vele tientallen waarnemingen bekend. In de meeste gevallen gaat het om waarnemingen uit de prehistorie, maar ook vondsten uit de Romeinse tijd, Middeleeuwen en Nieuwe Tijd komen voor. In veel gevallen clusteren de waarnemingen in de bekende AMK-terreinen. Echter, langs het gehele Vechtdal komen waarnemingen voor zonder dat sprake is van een duidelijke clustering. In de meeste gevallen zijn de waarnemingen afkomstig uit de zandopduikingen (oeverwallen, dekzandruggen en rivierduinen/ terreinen met een hoge archeologische verwachting) langs de Vecht. Toch komen ook daarbuiten tamelijk veel waarnemingen voor. In de meeste gevallen gaat het om zogenaamde 'depots', objecten zoals stenen bijlen die door de prehistorische mens waarschijnlijk bewust zijn achtergelaten in veentjes of in de rivier.

2.4 Gemeentelijke archeologische verwachtingskaart

De gemeenten Hardenberg en Ommen hebben beiden een archeologische beleidskaart waar op perceelniveau de archeologische verwachting is aangegeven. De archeologische verwachting is gekoppeld aan beleid ten aanzien van de omvang van de verstoring. Deze zijn hieronder vermeld:

Gemeente Ommen	
Soort terrein	Bijbehorend beleid
Beschermd archeologisch monument	deze terreinen zijn op grond van de Monumentenwet 1988 aangewezen als beschermd archeologisch monument. Bodemingrepen zijn hier verboden.
Archeologisch waardevol gebied	AMK-terreinen. In deze terreinen zijn in het verleden archeologische waarden vastgesteld. Voor ingrepen geldt hier een voorschrift aanlegvergunning
Archeologisch onderzoeksgebied	
- lage verwachting	In het buitengebied geldt dat voor ingrepen groter dan 1 ha archeologisch onderzoek verplicht is
- middelhoge en hoge verwachting	In het buitengebied geldt dat voor ingrepen groter dan 2500 m² archeologisch onderzoek verplicht is
- beekdalen	Het vrijstellingscriterium voor bodemingrepen en te bebouwen oppervlakten is 2500 m ² en 50 cm diepte. Bij ingrepen groter dan 2500 m² en dieper dan 50 cm is vooronderzoek verplicht.

Tabel 2. Verwachting en beleid gemeente Ommen

Gemeente Hardenberg		
Type	Soort terrein	Bijbehorend beleid
Rijksmonument	-	
waarde archeologie 1	AMK-terreinen van hoge en zeer hoge waarde	archeologisch onderzoek verplicht indien ingreep > 100 m² en dieper dan 40 cm
waarde archeologie 2	overige AMK-terreinen	archeologisch onderzoek verplicht indien ingreep > 250 m² en dieper dan 40 cm
waarde archeologie 3	ongekarteerde kernen	archeologisch onderzoek verplicht indien ingreep > 275 m² en dieper dan 40 cm
waarde archeologie 4	hoge archeologische verwachting	archeologisch onderzoek verplicht indien ingreep > 500 m² en dieper dan 50 cm
waarde archeologie 5	middelhoge archeologische verwachting	archeologisch onderzoek verplicht indien ingreep > 2500 m² en dieper dan 50 cm
-	lage archeologische verwachting	geen archeologisch onderzoek verplicht. Eventueel toelaten begeleiding

Tabel 3. Verwachting en beleid gemeente Hardenberg

Gebieden met een hoge en middelhoge verwachting zijn benoemd op basis van de geomorfologische kaart. Het idee daarachter – en door archeologisch onderzoek in het Vechtdal en elders aangetoond – is dat men zich vroeger bij voorkeur op de hogere delen in het rivierdal vestigde. De hoogste delen, dekzandruggen, oeverwallen en rivierduinen worden daarbij een hoge verwachting toegekend. De minder hoge – of minder geprononceerde – delen krijgen een middelhoge verwachting.

Op de advieskaart zijn de locaties van plaggendekken in het gebied aangegeven, zowel op basis van de bodemkaart als op basis van de cultuurhistorische waardenkaart. De oudste plaggendekken (enkeerdgronden) dateren mogelijk uit de vroege Middeleeuwen. De latere enken en kampen dateren uit de late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. De plaggendekken zijn vaak opgeworpen op de locaties die het meest geschikt waren voor akkerbouw. Die terreinen waren vaak al ver vóór de introductie van pluggenbemesting in gebruik als akkergrond. Het is dan ook eerder regel dan uitzondering dat onder plaggendekken bewoningsresten uit oudere perioden worden aangetroffen.

Zeer recent is de vondst van het grootste tot nu toe bekende Trechterbekergrafveld van Nederland bij Dalfsen. Tot voor kort lag het grootste bekende Trechterbekergrafveld in Hardenberg. Her en der zijn langs de Vecht resten van de Trechterbekercultuur (ook bekend als de hunebedbouwers) aangetroffen. Vermoedt wordt dat dit gebied in de prehistorie een van de meest dichtbevolkte gebieden van Nederland is geweest. Doordat deze resten later door plaggendekken zijn bedekt, verkeren ze vaak nog in relatief goede conditie (conserveringstoestand en archeologische context).

3 CULTUURHISTORIE

Onderstaande overzicht betreft de landschappelijke cultuurhistorische objecten. Het gaat meestal om oude zandontginningen uit de vroege Middeleeuwen (vme), late Middeleeuwen (lme) of Nieuwe Tijd (nt) waarop akkerarealen (blokpercelering), woonkernen (hoevenzwerm) of gras-/groenlanden zijn ontstaan.

Op de kaart in bijlage 1 is bovendien een aantal gebouwde cultuurhistorische objecten in de gemeente Ommen afgedrukt (bron: Erfgoednota Ommen). Dit betreft gemeentelijke of rijksmonumenten. In de gemeente Hardenberg bevinden zich geen gebouwde gemeentelijke of rijksmonumenten binnen het studiegebied

In onderstaande tabel zijn de cultuurhistorische objecten weergegeven.

Voor cultuurhistorische objecten – anders dan gemeentelijke of Rijksmonumenten – gelden geen specifieke onderzoeksvoorschriften. In het algemeen wordt gestreefd naar behoud van het landschappelijke beeld. Echter, cultuurhistorische objecten als zandontginningen met blokpercelering en hoevenzwermen hebben tevens een hoge archeologische verwachting: AMK-terreinen en terreinen met een hoge verwachting op de gemeentelijke archeologische kaarten coïncideren vaak met deze terreinen.

Cultuurhistorische objecten	Toponiem	periode	Omschrijving
1	Junner Koeland/Groote Mars	vme, lme, nt	oude zandontginning met groenlanden
2	De Vechtmaten	vme, lme, nt	oude zandontginning met groenlanden
3	Arriëner Esch/Achteresch	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
4	Junner Esch	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
5	Junne	vme, lme, nt	oude zandontginning met hoevenzwerm
6	Stegeren	vme, lme, nt	oude zandontginning met hoevenzwerm
7	Nieuwe Landen/Eschgronden	vme, lme,nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
8	Stegeren Hout	vme, lme, nt	oude zandontginning, natuurlijk terrein
9	Huis Beerze	nt	landgoed/buitenplaats
10	Beerze	vme, lme, nt	oude zandontginning met hoevenzwerm
11	Beerze		landgoed, buitenplaats
12	Beerzer Esch	vme, lme, nt	oude zandontginning, onregelmatige blokpercelering
13	Es bij Mariënberg	vme, lme, nt	oude zandontginning, onregelmatige blokpercelering
14	Hesselinkkamp	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
15	Marienberg	vme, lme, nt	oude zandontginning, hoevenzwerm
16	Diffelen	vme, lme, nt	oude zandontginning, hoevenzwerm
17	Groote Esch	vme, lme, nt	oude zandontginning, onregelmatige blokpercelering

Cultuurhistorische objecten	Toponiem	periode	Omschrijving
18	De Mars	vme, lme, nt	oude zandontginning, groenlanden
19	Uilenkamp	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
20	Lutkenesch	vme, lme, nt	oude zandontginning, onregelmatige blokpercelering
21	Mars bij Beerze	vme, lme, nt	oude zandontginning, groenlanden
22	Oud-Bergentheim	vme, lme, nt	oude zandontginning met hoevenzwerm
23	kamontginning Brucht	-	rivierkleiontginning met onregelmatige blokpercelering
24	-	-	landgoed/buitenplaats
25	Kampen bij Oud-Bergentheim	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
26	Berges/ Es van Oud-Bergentheim	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
27	Het Loo	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
28	Lange Kampen	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
29	Kampen bij Rheeze	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
30	Rheeze	vme, lme, nt	oude zandontginning met hoevenzwerm
31	Kamontginning Heemse	-	rivierkleiontginning met onregelmatige blokpercelering
32	Veldbraken/es bij Rheeze	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
33	Brucht	vme, lme, nt	oude zandontginning met hoevenzwerm
34	De Hui	vme, lme, nt	oude zandontginning, groenlanden
35	Es van Brucht	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
36	Kampen bij Brucht	vme, lme, nt	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering
37	Kamontginning Brucht	-	oude zandontginning met onregelmatige blokpercelering

Tabel 4. Cultuurhistorische objecten. Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1 Conclusies quick scan en verwachting

Het algemeen beeld van het projectgebied is dat het een gebied is met een rijke historie. Het heeft een lange bewoningsgeschiedenis vanaf de Prehistorie, door de Romeinse tijd, Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd.

Dit komt tot uiting in de vele vondsten/waarnemingen, de diverse AMK-terreinen en het voorkomen van de grote hoeveelheid terreinen met een hoge en middelhoge verwachting op archeologie.

Daarnaast is ook nog een groot aantal terreinen van cultuurhistorische waarde in het projectgebied, evenals havezathen, plaggendekken en gemeentelijke/rijksmonumenten. Dit loopt uiteen van oude zandontginningen (leeuwendeel van de terreinen) tot buitenplaatsen.

4.2 Vervolgonderzoek en advies

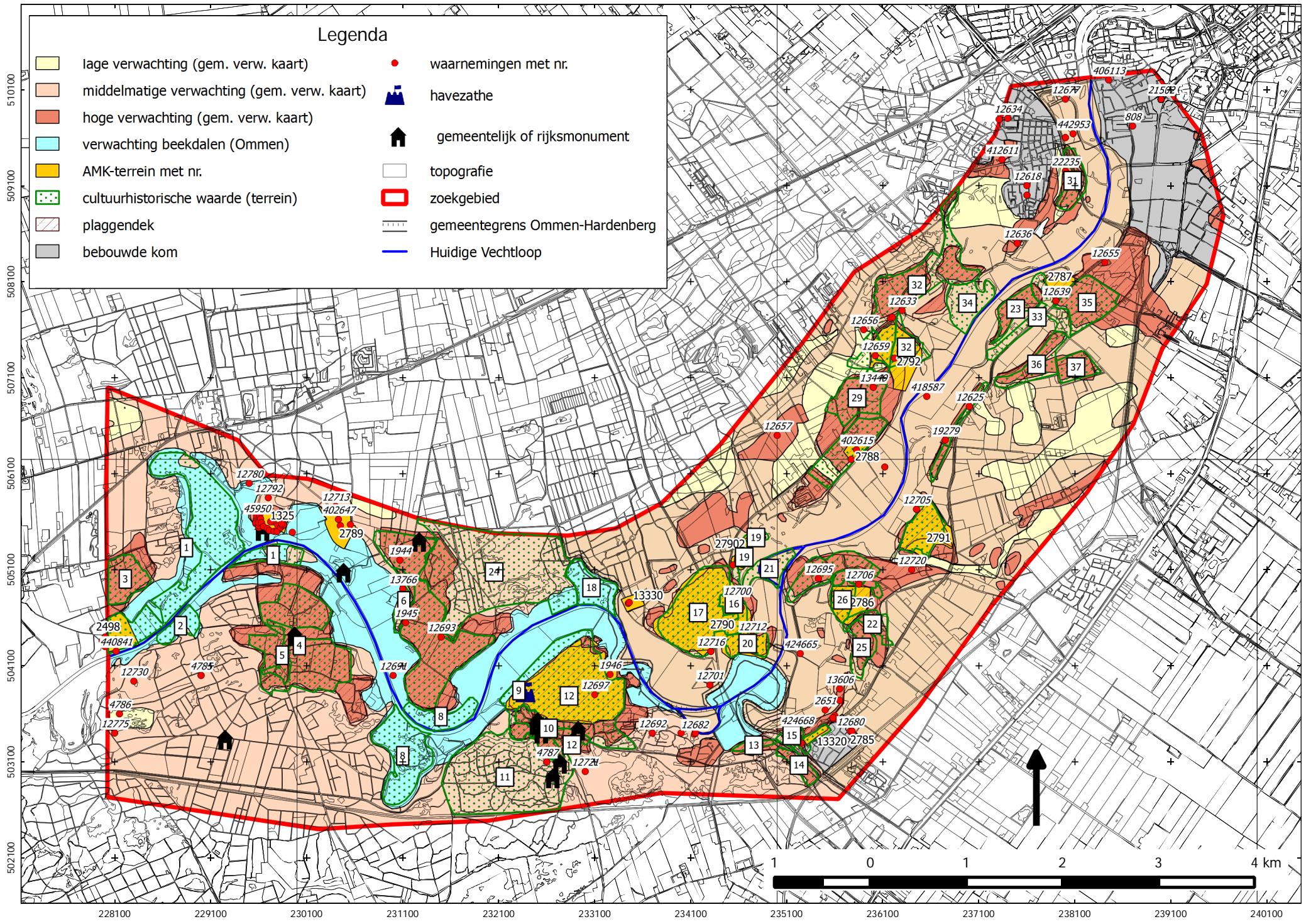
Geadviseerd wordt in deze ontwerpfase indien mogelijk zo min mogelijk nieuwe verstoringen te plannen. Verder wordt geadviseerd, indien mogelijk, uit de AMK-terreinen te blijven.

Aangezien de ingrepen waarschijnlijk dieper zullen reiken dan 0,4 m beneden maaiveld en het te verstoren oppervlak groter zal zijn dan 2500 m², dient conform het gemeentelijk beleid archeologisch onderzoek conform de archeologische Monumentenzorg cyclus (AMZ-cyclus) te worden verricht.

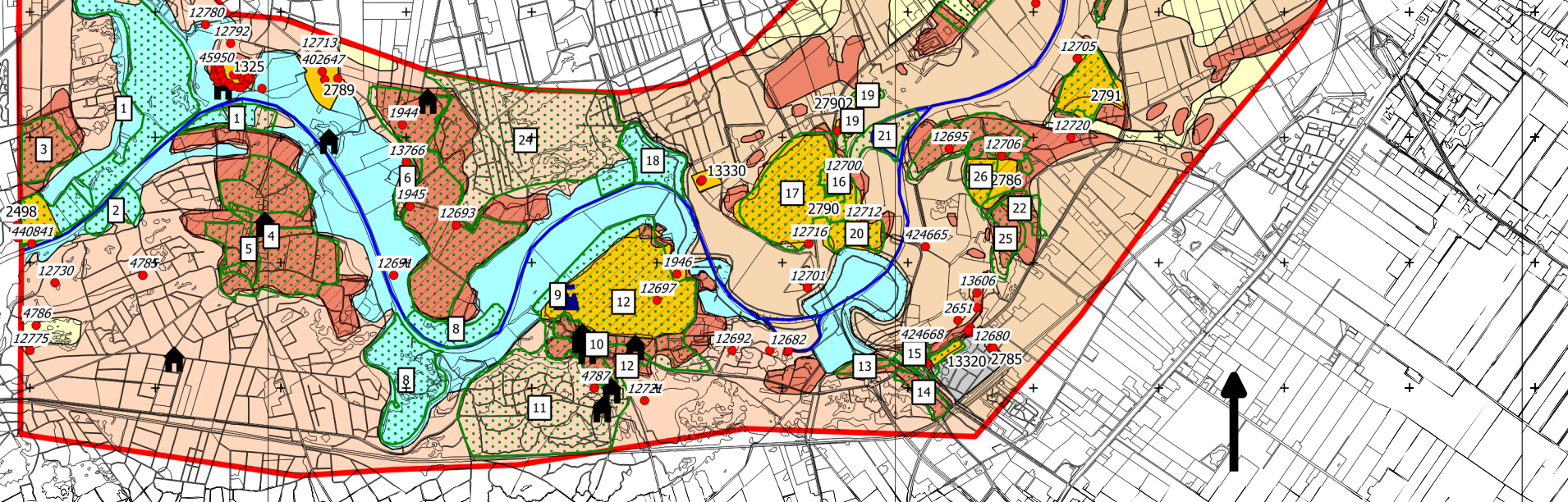
Indien men besluit het plangebied te ontwikkelen, zal eerst een archeologisch bureauonderzoek moeten worden uitgevoerd. Aangezien uit de quick scan is gebleken dat er veel bekende en verwachte archeologische waarden in het projectgebied aanwezig zijn, zal het bureauonderzoek geen volledig beeld kunnen geven op de aanwezige en vooral verwachte archeologische waarden binnen het projectgebied. Derhalve wordt geadviseerd om het bureauonderzoek direct te combineren met een verkennend booronderzoek. Het booronderzoek heeft als doel de bodemopbouw en gaafheid van het projectgebied in beeld te brengen. Mogelijk zijn er op basis van bureau- en verkennend booronderzoek verstoorte zones aan te wijzen waarvoor geen archeologisch vervolgonderzoek hoeft plaats te vinden. Op basis van de uitkomsten van dat onderzoek kan eventueel gezocht worden naar flexibiliteit in het ontwerp, om zones met een zeer hoog risico op archeologische waarden te ontzien en zo kosten voor archeologisch vervolgonderzoek (zoals proefsleuven, archeologische begeleiding) te minimaliseren.

BRONNEN

- Archeologische Monumenten Kaart (AMK).
- Archeologisch Informatiesysteem Archis3; Rijksdienst voor het Culturele Erfgoed (RCE).
- Gemeentelijk archeologisch beleid gemeente Hardenberg.
- Gemeentelijk archeologisch beleid gemeente Ommen.

228100 229100 230100 231100 232100 233100 234100 235100 236100 237100 238100 239100 240100

510100
509100
508100
507100
506100
505100
504100
503100
502100